

SZCZEGÓŁOWA SPECYFIKACJA TECHNICZNA

D.03.02.01-1. Odwodnienie liniowe

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot SST

Przedmiotem niniejszej szczegółowej specyfikacji technicznej (SST) są wymagania dotyczące wykonania i odbioru robót związanych z wykonaniem odwodnienia liniowego w ramach projektu:

„Przebudowa ul. Mrossa i Krasickiego w Niemczu w zakresie zagospodarowania wód opadowych w pasie drogowym”.

1.2. Zakres stosowania SST

Szczegółowa specyfikacja techniczna (SST) stanowi dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót na drogach.

1.3. Zakres robót objętych SST

Ustalenia zawarte w niniejszej specyfikacji dotyczą zasad prowadzenia robót związanych z wykonaniem odwodnień liniowych wzdłuż istniejącej krawędzi jezdni, na chodniku. (ustawianie elementów odwodnienia z tworzywa sztucznego, przeważnie przy istniejącym oporniku, krawężniku i obrzeżu o wymiarach:

- a) ul. Mrossa. Korytka szer. 260mm, wys. 370 mm z polimerobetonu, ruszt żeliwny szczelinowy , kl. Obciążenia D 400, studzienka z osadnikiem*
- b) ul. Krasickiego- chodnik. Korytka szer. 210mm, wys. 220 mm z polimerobetonu, ruszt żeliwny szczelinowy , kl. Obciążenia C 250, studzienka z osadnikiem,*
- c) ul. Krasickiego. Korytka szer. 210mm, wys. 220 mm z polimerobetonu, ruszt żeliwny szczelinowy , kl. Obciążenia D 400, studzienka z osadnikiem (dwa odcinki).*

1.4. Określenia podstawowe

Stosowane określenia podstawowe są zgodne z obowiązującymi, odpowiednimi polskimi normami oraz z definicjami podanymi w SST D-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 1.4.

- 1.4.1.** Elementy odwodnienia liniowego - prefabrykowane korytka z tworzywa sztucznego, betonowe lub polimerobetonowe przykryte rusztem stalowym lub żeliwnym, przekrój poprzeczny w kształcie litery U. Zestawiane w ciągi służą do przejmowania wód opadowych z nawierzchni.
- 1.4.2.** Wymiar nominalny – wymiar określony w celu jego wykonania, któremu powinien odpowiadać wymiar rzeczywisty w określonych granicach dopuszczalnych odchyłek.
- 1.4.3.** Pozostałe określenia podstawowe są zgodne z obowiązującymi, odpowiednimi polskimi normami i z definicjami podanymi w SST D-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 1.4.

1.5. Ogólne wymagania dotyczące robót

Ogólne wymagania dotyczące robót podano w SST D-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 1.5.

2. MATERIAŁY

2.1. Ogólne wymagania dotyczące materiałów

Ogólne wymagania dotyczące materiałów, ich pozyskiwania i składowania podano w SST D-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 2.

Stosować należy wyroby budowlane wprowadzone do obrotu zgodnie z ustawą o wyrobach budowlanych [26].

Wykonawca jest zobowiązany dostarczyć materiały zgodne z wymaganiami dokumentacji projektowej lub SST. Wykonawca powinien powiadomić Inżyniera o proponowanych źródłach otrzymania materiałów przed

rozpoczęciem ich dostawy. W przypadku niezaakceptowania materiału ze wskazanego źródła, Wykonawca powinien przedstawić do akceptacji inny materiał. Wszystkie materiały, dla których przewidziano w SST przeprowadzenie badań kontrolnych, powinny być sprawdzone, zbadane i przedstawione do akceptacji przed ich użyciem w czasie robót. Wybrany i zaakceptowany rodzaj materiału nie może być później zmieniany bez zgody Inspektora Nadzoru. Każdy rodzaj robót, w którym znajdują się nie zbadane i niezaakceptowane materiały, Wykonawca wykonuje na własne ryzyko, licząc się z jego nieprzyjęciem i niezapłaceniem.

Materiały stosowane do wykonania odwodnień liniowych muszą posiadać dokumenty stwierdzające ich zgodność z normą europejską dotyczącą odwodnień liniowych, tj. PN EN 1433.

2.2. Stosowane elementy i materiały:

- 1) odwodnienia liniowe – korytka z betonu klasy C35/45 ze zbrojeniem rozproszonym (mieszanka cementu, kwarcu i włókna), krawędzie koryt wykonane ze stali ocynkowanej lub stali nierdzewnej o wys. 20 mm i szer. 25 mm w najszerszym miejscu, zakotwione w bocznych ścianach za pomocą poziomych kotew zaciskowych. Krawędzie koryt wyposażone w 8 specjalnych poziomych zamków pod ruszt (system zatrzaskowy,) w owalne otwory pod trzpienie z rusztów w ilości 8 szt., a także w 4 poziome gniazda pod blokady 'antywandalowe' (na każdy metr bieżący odwodnienia). Boczne ścianki korytka gładkie, bez wcięć i wyżłobień, dno korytka chropowate, zapewniające dobrą przyczepność z podbudową betonową.
- 2) ruszty - ruszt żeliwny, prętowy, pręty wzdłużne, kolor czarny;
- 3) uzupełnienie systemu odwodnienia: studzienki z ocynkowanym osadnikiem, syfony, ścianki czołowe do zamknięcia początku lub końca kanału oraz blokady i śruby do wybranych rusztów;
- 4) odprowadzenie wody z systemu: przy pomocy króćca z tworzywa sztucznego o średnicy DN 150mm;
- 5) beton klasy min. C12/15 na ławę;

2.3. Parametry wybranych materiałów i elementów

- 1) korytka odwodnień liniowych (zastosowane dla pkt a)

- długość	1000 mm
- szerokość całkowita	260 mm
- wysokość całkowita	370 mm
- powierzchnia przekroju poprzecznego	509 cm ²
- masa korytka	91,6 kg/m
- klasa wytrzymałości korpusu bez rusztów	F900
- ognioodporność	klasa A1 (korytko niepalne)
- 2) ruszt żeliwny

- klasa D400	
- kolor czarny	
- długość elementu	500 mm
- szerokość	249 mm
- wysokość	20 mm
- powierzchnia wlotowa	731 cm ²
- 3) korytka odwodnień liniowych (zastosowane dla pkt b,c)

- długość	1000 mm
- szerokość całkowita	210 mm
- wysokość całkowita	220 mm
- powierzchnia przekroju poprzecznego	185cm ²
- masa korytka	54,5 kg/m
- klasa wytrzymałości korpusu bez rusztów	F900
- ognioodporność	klasa A1 (korytko niepalne)
- 4) ruszt żeliwny (zastosowane dla pkt b)

- klasa C250	
- kolor czarny	

- długość elementu	500 mm
- szerokość	199 mm
- wysokość	20 mm
- powierzchnia wlotowa	631 cm ²

- 5) ruszt żeliwny (zastosowane dla pkt c)
- klasa D400	
- kolor czarny	
- długość elementu	500 mm
- szerokość	199 mm
- wysokość	20 mm
- powierzchnia wlotowa	494 cm ²

Dokładne parametry ww. elementów oraz ich opis – wg opracowania producenta wybranych elementów odwodnienia.

2.4. Inne wykorzystywane materiały

2.4.1. Beton

Cement

Do betonu należy zastosować cement 32,5 lub 42,5 wg PN-EN 197-1 [2].

Kruszywo

Do betonu należy zastosować kruszywo zgodne z normą PN-EN 12620+A1:2010 [10]. Marka kruszywa nie może być niższa niż klasa betonu .

Beton hydrotechniczny

Beton hydrotechniczny C12/15 powinien odpowiadać wymaganiom PN-EN 206:2014-04 [3] w zastosowaniach przyszłościowych, a tymczasowo PN- EN 206:2014-04 [3].

2.4.2. Zaprawa cementowa

Zaprawa cementowa powinna odpowiadać wymaganiom PN-EN 197-1:2012 [16].

2.4.3. Woda

Woda powinna być "odmiany 1" zgodnie z wymaganiami PN-EN 1008:2004. Barwa wody powinna odpowiadać barwie wody wodociągowej, woda nie powinna wydzielać zapachu glinianego. Bez badań laboratoryjnych można stosować wodę wodociągową pitną.

2.4.4. Piasek

Do zaprawy cementowej przy regulacji studzienek należy stosować piaski mineralne, naturalne i łamane, o uziarnieniu do 2 mm, przeznaczone do zapraw budowlanych i spełniające wymagania PN-B-06711 .Piaski powinny być przebadane w laboratorium i posiadać deklarację zgodności z PN. Piasek należy przewozić luzem dowolnymi środkami transportowymi, w warunkach zabezpieczających go przed zanieczyszczeniem, zmieszaniem z innymi klasami, odmianami lub gatunkami piasku oraz z innymi kruszywami, a także przed rozpyleniem.

2.5. Składowanie materiałów

2.5.1. Elementy odwodnienia liniowego

Poszczególne elementy odwodnienia liniowego: korpus, ruszty, inne elementy prefabrykowane, należy składować w taki sposób aby zabezpieczyć elementy przed uszkodzeniem. Należy uwzględnić zalecenia producenta wyrobu.

2.5.2. Kruszywo

Kruszywo należy składować na utwardzonym i odwodnionym podłożu w sposób zabezpieczający je przed zanieczyszczeniem i zmieszaniem z innymi rodzajami i frakcjami kruszyw.

3. SPRZĘT

3.1. Ogólne wymagania dotyczące sprzętu

Ogólne wymagania dotyczące sprzętu podano w SST D-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 3.

Wykonawca przystępujący do odwodnienia liniowego powinien wykazać się możliwością korzystania z następującego sprzętu:

- koparek przedsięwziętych,
- spycharek kołowych lub gąsienicowych,
- sprzętu do zagęszczania gruntu,
- wciągarek mechanicznych,
- beczkowsów,
- drobnego sprzętu pomocniczego.

Jakikolwiek sprzęt, urządzenia i narzędzia nie gwarantujące zachowania wymagań jakościowych zostaną przez Inżyniera zdyskwalifikowane i niedopuszczane do robót.

4. TRANSPORT

4.1. Ogólne wymagania dotyczące transportu

Ogólne wymagania dotyczące transportu podano w SST D-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 4.

4.2. Transport elementów

Elementy odwodnienia liniowego mogą być przewożone dowolnymi środkami transportowymi w opakowaniach producenta. Powinny być zabezpieczone przed przemieszczeniem się i uszkodzeniami w czasie transportu, a górna warstwa nie powinna wystawać poza ściany środka transportowego.

4.3. Kruszywo

Wybór transportu należy do Wykonawcy, pod warunkiem zabezpieczenia kruszywa przed zanieczyszczeniem, zmieszaniem z innymi materiałami i zawilgoceniem.

4.4. Cement

Transport cementu powinien odbywać się zgodnie z BN-88/6731-08. Cement luzem należy przewozić cementowozami. W workach, samochodami wyposażonymi w plandeki. W czasie transportu i przeładunku cement nie może ulec zawilgoceniu.

4.5. Woda

Wodę należy pobierać z wodociągu lub dowozić przewożnymi zbiornikami do wody.

4.6. Mieszanka betonu

Transport mieszanki betonowej powinien odbywać się zgodnie z PN-S-96013:1997.

Wybór środków transportowych powinien być dostosowany do wydajności maszyn do wbudowania mieszanki. Transport powinien być wyposażony w plandeki dla zabezpieczenia mieszanki przed wysychaniem, wpływami atmosferycznymi.

5. WYKONANIE ROBÓT

Ogólne zasady wykonania robót podano w SST D-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 5.

5.1. Roboty przygotowawcze

Przed przystąpieniem do robót Wykonawca dokona ich wytyczenia i trwale oznaczy je w terenie za pomocą kołków osiowych, kołków świadków i kołków krawędziowych.

W przypadku niedostatecznej ilości reperów stałych, Wykonawca wbuduje repery tymczasowe (z rzędnymi sprawdzonymi przez służby geodezyjne), a szkice sytuacyjne reperów i ich rzędne przekaże Inżynierowi.

5.2. Wykonanie koryta pod ławy

Koryto pod ławy należy wykonywać zgodnie z PN-B-06050. Wymiary wykopu powinny odpowiadać wymiarom ławy w planie z uwzględnieniem w szerokości dna wykopu ew. konstrukcji szalunku.

Wskaźnik zagęszczenia dna wykonanego koryta pod ławę powinien wynosić co najmniej 0,97 według normalnej metody Proctora.

5.3. Wykonanie ław

Wykonanie ław powinno być zgodne z BN-64/8845-02 oraz z dokumentacją projektową.

Wykonanie ławy betonowej wg SST 08.01.01b 'Krawężniki betonowe'.

5.4. Odwodnienie liniowe

Zabudowę należy wykonać zgodnie z wytycznymi projektowymi lub wskazówkami przekazanymi przez producenta/dostawcę materiałów. Ustawienie prefabrykatów na ławie betonowej. Łączenie koryt za pomocą systemu pióro-wpust. Po zabudowaniu ciągu odwodnienia, połączenia należy trwale wypełnić elastyczną masą uszczelniającą. Po stronie istniejącego opornika należy zastosować modyfikowaną zaprawę o płynnej konsystencji, odporną na mróz, bezskurczową, o wytrzymałości betonu. Szczelinę pomiędzy odwodnieniem a istniejącą nawierzchnią z masy bitumicznej należy uzupełnić bitumiczną taśmą dylatacyjną.

6. KONTROLA JAKOŚCI ROBÓT

6.1. Ogólne zasady kontroli jakości robót

Ogólne zasady kontroli jakości robót podano w SST D-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 6.

6.2. Kontrola, pomiary i badania

6.2.1. Badania przed przystąpieniem do robót

Przed przystąpieniem do robót Wykonawca powinien:

- wykonać badania materiałów do betonu i zapraw i ustalić receptę,
  - uzyskać wymagane dokumenty, dopuszczające wyroby budowlane do obrotu (aprobaty techniczne, certyfikaty zgodności, deklaracje zgodności, ew. badania materiałów wykonane przez dostawców itp.) [27],
- Wszystkie dokumenty oraz wyniki badań Wykonawca przedstawia Inżynierowi do akceptacji.

Badania elementów odwodnienia liniowego

Przed przystąpieniem do robót Wykonawca powinien wykonać badania materiałów przeznaczonych do ustawienia i przedstawić wyniki tych badań Inżynierowi do akceptacji.

Sprawdzenie wyglądu zewnętrznego należy przeprowadzić na podstawie oględzin elementu.

6.2.2. Kontrola, pomiary i badania w czasie robót

Wykonawca jest zobowiązany do stałej i systematycznej kontroli prowadzonych robót w zakresie i z częstotliwością określoną w niniejszej SST i zaakceptowaną przez Inżyniera.

W szczególności kontrola powinna obejmować:

a) sprawdzenie koryta pod ławę

Należy sprawdzać wymiary koryta oraz zagęszczenie podłoża na dnie wykopu.

Tolerancja dla szerokości wykopu wynosi ± 2 cm. Zagęszczenie podłoża powinno być zgodne z pkt. 5.2.

b) sprawdzenie ław

Zgodnie z wymaganiami dla ław pod krawężniki betonowe (to samo dotyczy ław pod odwodnienia liniowe)

- linia ławy w planie, która może się różnić od projektowanego kierunku o ± 2 cm na każde 100 m ławy,
- niweleta górnej powierzchni ławy, która może się różnić od niwelety projektowanej o ± 1 cm na każde 100 m ławy,
- wymiary i równość ławy, sprawdzane w dwóch dowolnie wybranych punktach na każde 100 m ławy, przy czym dopuszczalne tolerancje wynoszą dla:
  - wysokości (grubości) ławy $\pm 10\%$ wysokości projektowanej,
  - szerokości górnej powierzchni ławy $\pm 10\%$ szerokości projektowanej,

- równości górnej powierzchni ławy 1 cm prześwitu pomiędzy powierzchnią ławy a przyłożoną czterometrową łątą.

c) sprawdzenie ustawienia kanału odwodnienia liniowego – jak w przypadku ustawiania krawężnika betonowego

- linia krawężnika w planie, która może się różnić o ± 1 cm od linii projektowanej na każde 100 m ustawionego krawężnika,
- niweleta krawężnika, która może się różnić od niwelety projektowanej o ± 1 cm na każde 100 m ustawionego krawężnika,
- równość górnej powierzchni krawężnika, sprawdzana w dwóch dowolnie wybranych punktach na każde 100 m długości, która może wykazywać prześwit nie większy niż 1 cm pomiędzy powierzchnią krawężnika a przyłożoną czterometrową łątą,
- wypełnienie spoin, sprawdzane na każdych 10 metrach ustawionego krawężnika, przy czym wymagane jest całkowite wypełnienie badanej spoiny,
- szerokość spoin, sprawdzana na każdych 10 metrach ustawionego krawężnika, która nie może być większa od 1 cm.

7. OBMIAŁ ROBÓT

7.1. Ogólne zasady obmiaru robót

Ogólne zasady obmiaru robót podano w SST D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 7.

7.1.1. Jednostką obmiarową jest metr (1 m) ułożonego odwodnienia liniowego.

8. ODBIÓR ROBÓT

Ogólne zasady odbioru robót podano w SST D-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 8.

Roboty uznaje się za wykonane zgodnie z dokumentacją projektową, SST i wymaganiami Inżyniera, jeżeli wszystkie pomiary i badania z zachowaniem tolerancji wg pkt. 6 dały wyniki pozytywne.

8.1. Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu

Odbiorowi robót zanikających i ulegających zakryciu podlegają:

- wykopany i zagęszczony wykop,
- wykonanie koryta pod ławę,
- wykonanie ławy.

Odbiór robót zanikających powinien być dokonany w czasie umożliwiającym wykonanie korekt i poprawek, bez hamowania ogólnego postępu robót.

8.2. W przypadku stwierdzenia wad Inżynier ustali zakres robót poprawkowych lub poleci rozbiórkę i ponowne ich wykonanie według zasad określonych w niniejszej SST.

Nadzór może uznać wadę za nie mającą zasadniczego wpływu na cechy eksploatacyjne wykonanych robót i ustalić zakres i wielkość potrąceń za obniżoną jakość.

Roboty uznaje się za wykonane zgodnie z dokumentacją, jeżeli zostały spełnione wszystkie wymagania określone w punkcie 5 i 6 niniejszej SST.

W przypadku stwierdzenia usterek Inżynier ustali zakres wykonania robót poprawkowych, które Wykonawca zobowiązany jest wykonać niezwłocznie i na koszt własny według zasad określonych w punkcie 6.2.

9. PODSTAWA PŁATNOŚCI

9.1. Ogólne ustalenia dotyczące podstawy płatności

Ogólne ustalenia dotyczące podstawy płatności podano w SST D-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 9.

9.2. Cena jednostki obmiarowej

Cena 1 m wykonanego i odebranego odwodnienia liniowego obejmuje:

- oznakowanie robót,
- dostawę materiałów,

- wykonanie robót pomiarowych i przygotowawczych,
- przygotowanie podłoża
- wykonanie koryta pod ławę,
- ew. wykonanie szalunku,
- wykonanie ławy,
- ułożenie elementów odwodnienia liniowego,
- przeprowadzenie pomiarów i badań wymaganych w specyfikacji technicznej,
- uporządkowanie terenu robót.

10. PRZEPISY ZWIĄZANE

10.1. Normy

1. PN-EN 124:2000 Zwieńczenia wpustów i studzienek kanalizacyjnych do nawierzchni dla ruchu pieszego i kołowego. Zasady konstrukcji, badania typu, znakowanie, sterowanie jakością
2. PN-EN 197-1:2002 Cement. Część 1: Skład, wymagania i kryteria zgodności dotyczące cementu powszechnego Użytku
3. PN-EN 206:2014-04 Beton. Wymagania, właściwości, produkcja i zgodność
4. PN-EN 295:2002 Rury i kształtki kamionkowe i ich połączenia w sieci drenażowej i kanalizacyjnej
5. PN-EN 1115:2002 Systemy przewodów rurowych z tworzyw sztucznych do kanalizacji ciśnieniowej deszczowej i ściekowej. Utwardzalne tworzywa sztuczne na bazie nienasyconej Żywicy poliestrowej (UP) wzmocnione włóknem szklanym (GRP)
6. PN-EN 12620:2004 Kruszywa do betonu (Norma do zastosowań przyszłościowych. Tymczasowo należy stosować normę PN-B-06712 [10])
7. PN-EN 13043:2004 Kruszywa do mieszanek bitumicznych i powierzchniowych utrwaleń stosowanych na drogach, lotniskach i innych powierzchniach przeznaczonych do ruchu (Norma do zastosowań przyszłościowych. Tymczasowo należy stosować normy: PN-B-11111 [11] i PN-B-11112 [12])
8. PN-EN 13101:2002 Stopnie do studzienek włączowych. Wymagania, znakowanie, badania i ocena zgodności
9. PN-EN 206-1:2003 Beton - część 1: Wymagania, właściwości, produkcja i zgodność
10. PN- EN 12620+A1:2010 Kruszywa do betonu
11. PN-B-11111:1996 Kruszywa mineralne. Kruszywa naturalne do nawierzchni drogowych. świr i mieszanka
12. PN-B-11112:1996 Kruszywa mineralne. Kruszywa łamane do nawierzchni drogowych
13. PN-B-12037:1998 Wyroby budowlane ceramiczne. Cegły kanalizacyjne
14. PN-C-96177:1958 Lepik asfaltowy bez wypełniaczy stosowany na gorąco
15. PN-H-74101:1984 żeliwne rury ciśnieniowe do połączeń sztywnych
16. PN- EN 197-1:2012 Cement - część 1: Skład, wymagania i kryteria zgodności dotyczące cementów powszechnego użytku
17. BN-86/8971-06.00 Rury bezciśnieniowe. Kielichowe rury betonowe i Żelbetowe „Wipro”
18. BN-83/8971-06.02 Rury bezciśnieniowe. Rury betonowe i Żelbetowe D-03.02.01
19. BN-86/8971-08 Prefabrykaty budowlane z betonu. Kręgi betonowe i Żelbetowe
20. BN-88/6731-08 Cement. Transport i przechowywanie

10.2. Inne dokumenty

21. Instrukcja zabezpieczania przed korozją konstrukcji betonowych opracowana przez Instytut Techniki Budowlanej - Warszawa 1986 r.
22. Katalog budownictwa KB4-4.12.1.(6) Studzienki połączeniowe (lipiec 1980) KB4-4.12.1.(7) Studzienki przelotowe (lipiec 1980) KB4-4.12.1.(8) Studzienki spadowe (lipiec 1980) KB4-4.12.1.(11) Studzienki ślepe (lipiec 1980) KB4-3.3.1.10.(1) Studzienki ściekowe do odwodnienia dróg (październik 1983) KB1-22.2.6.(6) Kręgi betonowe średnicy 50 cm; wysokości 30 lub 60 cm
23. „Katalog powtarzalnych elementów drogowych”. „Transprojekt” - Warszawa, 1979-1982 r.
24. Tymczasowa instrukcja projektowania i budowy przewodów kanalizacyjnych z rur „Wipro”, Centrum Techniki Komunalnej, 1978 r.

25. Wytyczne eksploatacyjne do projektowania sieci i urządzeń sieciowych, wodociągowych i kanalizacyjnych, BPC WiK „Cewok” i BPBBO Miastoprojekt-Warszawa, zaakceptowane i zalecone do stosowania przez Zespół Doradczy ds. procesu inwestycyjnego powołany przez Prezydenta m.st. Warszawy -sierpień 1984 r.
26. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. nr 92, poz. 881)
27. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 11 sierpnia 2004 r. w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. nr 198, poz. 2041)
28. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 08 listopada 2004 r. w sprawie aprobat technicznych oraz jednostek organizacyjnych upoważnionych do ich wydawania (Dz. U. nr 249, poz. 2497)